

X. HOSPODAŘENÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU A ROZPOČTŮ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

(zpracovalo MF ČR)

A. Hospodaření státního rozpočtu²⁹

Státní rozpočet České republiky na rok 2006 byl schválen zákonem č. 543 ze dne 2. prosince 2005. Jeho příjmy byly stanoveny částkou 884,4 mld. Kč, výdaje částkou 958,8 mld. Kč a schodek částkou 74,4 mld. Kč.

K první změně státního rozpočtu došlo v dubnu 2006, kdy byl schválen zákon č. 170/2006 Sb., kterým se mění zákon o státním rozpočtu. V souvislosti s jarními povodněmi došlo tímto zákonem k navýšení příjmů i výdajů státního rozpočtu o 5,0 mld. Kč v kapitole VPS. Tato změna zákona o státním rozpočtu neměla vliv na schodek státního rozpočtu, ale navýšila celkové příjmy na 889,4 mld. Kč a celkové výdaje na 963,8 mld. Kč.

Ke druhé změně zákona o státním rozpočtu došlo přijetím zákona č. 584/2006 Sb. v prosinci 2006. Tento zákon se projevil v kapitole OSFA pouze na výdajové straně. Ve specifickém ukazateli došlo k navýšení rozpočtu výdajů státu na sociální politiku o 9,3 mld. Kč. Tyto prostředky měly být určeny na dávky důchodového pojištění. Touto změnou došlo již ke změně schodku schváleného rozpočtu na 83,7 mld. Kč, když celkové příjmy zůstaly ve výši 889,4 mld. Kč a celkové výdaje vzrostly na 973,1 mld. Kč.

Plnění státního rozpočtu

v mld. Kč

	Skutečnost 2005	2006				Index 2006/2005
		schválený rozpočet ¹⁾	rozpočet po změnách	skutečnost	plnění rozpočtu po změnách v %	
Příjmy celkem	866,46	889,39	889,36	923,06	103,8	106,5
Výdaje celkem	922,80	963,80	973,07	1 020,64	104,9	110,6
Saldo	-56,34	-74,41	-83,71	-97,58	x	x

¹⁾ SR včetně zákona č. 170/2006 Sb., kterým se mění zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2006

Příjmy státního rozpočtu

Celkové skutečně dosažené **příjmy státního rozpočtu** za rok 2006 ve výši 923,1 mld. Kč, byly nad úroveň rozpočtu po změnách o 33,7 mld. Kč, t.j. o 3,8 %. Meziroční dynamika příjmů byla pomalejší a dosáhla 6,5 %, proti 15,3 % v roce 2005. Příjmy z daní a poplatků meziročně vzrostly o 8,8 mld. Kč, t.j. o 1,9 %, přičemž daně z příjmů fyzických a právnických osob byly nižší než v roce 2005 téměř o 8,0 mld. Kč. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění vzrostly o 22,5 mld. Kč, t.j. o 7,2 %.

Schválený státní rozpočet počítal, že inkaso z **daní z příjmů fyzických osob** bude činit 92,3 mld. Kč. Dosažená skutečnost 91,6 mld. Kč jej naplnila na 99,2 %, při meziročním poklesu o 3,2 mld. Kč, t.j. o 3,4 %. Objem **daňových příjmů ze závislé činnosti** dosáhl výše 77,0 mld. Kč při naplnění rozpočtu na 105,5 %. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 0,7 mld. Kč, t.j. o 0,9 %. Na **daní z kapitálových výnosů** srážené podle zvláštní sazby inkasoval státní rozpočet 5,2 mld. Kč, t.j. o 0,6 mld. Kč (o 13,9 %) více než bylo rozpočtováno. Ve srovnání s rokem 2005 byla tato skutečnost vyšší o 0,7 mld. Kč. Na **daní z příjmů placené na základě daňového přiznání** inkasoval státní rozpočet 9,3 mld. Kč, což představovalo 63,5 % rozpočtu. Proti roku 2005 bylo inkaso nižší o 4,6 mld. Kč, t.j. o 32,8 %.

Z celkového inkasa **DPPO** připadlo na státní rozpočet 95,5 mld. Kč, což je o 4,8 mld. Kč pod úroveň roku 2005, avšak o 7,5 mld. Kč více než bylo rozpočtováno.

Příjem státního rozpočtu z **DPH** dosáhl 153,5 mld. Kč, což představuje 98,0 % rozpočtované částky a meziroční růst o 6,7 mld. Kč, t.j. o 4,6 %, přičemž rozpočet počítal s růstem o 6,7 %.

Na státní rozpočet v roce 2006 připadlo z celkového výnosu **spotřebních daní** 112,6 mld. Kč, což je o 6,3 mld. Kč (o 5,3 %) méně než předpokládal rozpočet. Fiskálně nejvýznamnější spotřební daň je **daň z minerálních olejů**, jako jediná je daní sdílenou státním rozpočtem a Státním fondem dopravní infrastruktury (SFDI). Na státní rozpočet v roce 2006 připadlo z celkového výnosu spotřební daně z minerálních olejů 69,7 mld. Kč a 7,0 mld. Kč plynulo do SFDI. Druhou výnosově nejvýznamnější komoditou zatíženou **spotřební daní** jsou **tabákové výrobky**. Meziroční růst výběru této daně v roce 2006 činil 26,8 %. Inkaso ostatních váhově méně významných položek (**daň z lihu, piva a vína**) dosáhlo v souhrnu hodnoty 10,7 mld. Kč a proti roku 2005 bylo cca o 1,0 mld. Kč vyšší, t.j. o 10,6 %. U lihu dochází již od roku 2005 k zastavení nepříznivého vývoje posledních let a inkaso zaznamenalo významnější meziroční růst (17,0 %). Výnos spotřební daně z piva zůstává meziročně stabilní, v roce 2006 byl vykázán růst o 1,0 % a její inkaso činilo 3,6 mld. Kč.

²⁹ Podrobnější přehled o plnění a meziročních změnách příjmů a výdajů státního rozpočtu ukazuje tabulka 10.1 v tabulkových přehledech

Za rok 2006 inkasoval státní rozpočet na **správních poplatcích** 3,9 mld. Kč, z toho formou **kolkové známky** bylo vybráno 1,4 mld. Kč. Předpokládaný výnos ve státním rozpočtu ve výši 4,1 mld. Kč nebyl splněn o 0,2 mld. Kč, což představuje plnění na 96,3 %. Proti roku 2005 bylo na správních poplatcích vybráno o 0,2 mld. Kč více, to je meziroční růst o 5,9 %.

Odvody za ukládání radioaktivních odpadů od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet ve výši 1 306 mil. Kč naplnily jejich předpokládanou rozpočtovanou výši na 96,7 %.

Do příjmů státního rozpočtu (po vstupu do EU) plyne z předepsaného cla 25 %. Tato částka slouží ke krytí nákladů spojených s jeho výběrem. Za rok 2006 činily **odvody celních příjmů** ve prospěch účtu státního rozpočtu 1,2 mld. Kč a rozpočtovanou úroveň převýšily jen nepatrně o 18 mil. Kč. Celkové vybrané clo za rok 2006 činilo 6,3 mld. Kč.

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2006 byly zapracovány příjmy z **majetkových daní** v objemu 10,3 mld. Kč. Skutečně dosažené inkaso činilo 8,5 mld. Kč, t.j. 82,7 % rozpočtované částky při meziročním růstu o 0,4 mld. Kč, t.j. o 5,0 %. Největší podíl na těchto daních tvořily **daně z převodu nemovitostí**, které dosáhly částky 7 788 mil. Kč, což bylo o 294 mil. Kč více proti inkasu v roce 2005.

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti placené povinně plátcí podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, bylo inkasováno ve výši 333,7 mld. Kč. Proti roku 2005 vzrostl výběr pojistného o 22,5 mld. Kč, což představuje zvýšení o 7,2 %. Schválený rozpočet (u kterého nedošlo v průběhu roku k úpravám) nebyl naplněn. Bylo vybráno méně o 2,6 mld. Kč. Schválený rozpočet byl splněn na 99,2 %. **Příslušenství pojistného** činilo 39,7 mil. Kč, z toho **penále** 20,9 mil. Kč, **pokuty** 16,1 mil. Kč a **přírázky k pojistnému** 0,7 mil. Kč.

Kromě povinného pojistného placeného ze zákona bylo vybráno v rámci nedaňových příjmů **dobrovolné pojistné** ve výši 893,8 mil. Kč. Z této částky činilo nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 837,9 mil. Kč a dobrovolné důchodové pojištění 55,9 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2005 se zvýšilo inkaso tohoto pojistného o 2,2 %.

Po zahrnutí částky vybrané na dobrovolném pojistném k povinnému pojistnému dosáhlo **celkové vybrané pojistné** na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 334,6 mld. Kč. Ve srovnání s rokem 2005 se zvýšilo celkové vybrané pojistné, tj. povinné i dobrovolné, o 7,2 %.

Pojistné na důchodové pojištění, které je sledováno ve státním rozpočtu jako závazný ukazatel, bylo inkasováno ve výši 276,9 mld. Kč. Schválený rozpočet, u kterého nedošlo v průběhu roku k úpravám, byl splněn na 99,2 %. Ve srovnání s rokem 2005 bylo na důchodovém pojištění vybráno více o 18,6 mld. Kč, což je více o 7,2 %. **Pojistné na nemocenské pojištění činilo** 41,0 mld. Kč a **příspěvek na státní politiku zaměstnanosti** 15,8 mld. Kč (údaje jsou uváděny včetně příslušenství).

Na **povinném** pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vybraném v roce 2006 zaplatili zaměstnavatelé 242,4 mld. Kč, 74,6 mld. Kč zaměstnanci a 16,7 mld. Kč osoby samostatně výdělečně činné. **Průměrné pojistné připadající na jednoho zaměstnance** dosáhlo za období prosinec 2005 až listopad 2006 částky 5 951 Kč měsíčně. Z celkové částky zaplaceného pojistného činilo **pojistné na důchodové pojištění** 5 066 Kč, **pojistné na nemocenské pojištění** 596 Kč a **příspěvek na státní politiku zaměstnanosti** 289 Kč.

Kromě daňových příjmů, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na politiku zaměstnanosti tvoří příjmy státního rozpočtu též **nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace**. Podíl těchto příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu je relativně malý, nicméně v posledních letech vykazuje stoupající tendenci. V roce 2004 činil tento podíl 6,7 %, v roce 2005 pak 10,9 % a v roce 2006 dosáhl 13,0 %. Růst podílu v roce 2006 ovlivnily především přijaté dotace, které meziročně vzrostly o 24,6 mld. Kč, tj. o 36,3 %. Vykázaná skutečnost **nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací** za rok 2006 ve výši 120,2 mld. Kč představovalo 150,6 % upraveného rozpočtu a meziroční růst o 25,3 mld. Kč, tj. o 26,7 %.

Nedaňové příjmy státního rozpočtu dosáhly celkem 25,5 mld. Kč a byly tak nad úrovní rozpočtu po změnách o 9,8 mld. Kč, tj. o 62,9 %, ale pod úrovní roku 2005, a to o 0,6 mld. Kč (o 2,4 %). Nejvíce se na nich podílelo seskupení položek „**příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem**“ ve výši 11,7 mld. Kč, což znamená překročení upraveného rozpočtu o 4,0 mld. Kč, tj. o 3,4 %. Převýšení rozpočtu ovlivnily především **ostatní nedaňové příjmy** ve výši 6,8 mld. Kč (upravený rozpočet činil 1,4 mld. Kč). Z nich 4,1 mld. Kč se týkalo kapitoly OSFA, která přijala převod části nerozděleného zisku předchozích období ČKA do státních finančních aktiv.

Přijaté splátky půjčených prostředků dosáhly výše 2,1 mld. Kč, což představovalo 66,7 % upraveného rozpočtu a meziroční pokles o 4,6 mld. Kč.

Schválený rozpočet počítal u **kapitálových příjmů** s částkou 2,2 mld. Kč, upravený pak s 1,1 mld. Kč, skutečné plnění dosáhlo 2,3 mld. Kč (217,8 % rozpočtu). Překročení ovlivnily především vyšší **příjmy z prodeje pozemků a ostatních nemovitostí**, které dosáhly 1,3 mld. Kč (upravený rozpočet činil 0,2 mld. Kč).

Stanovený rozpočet **přijatých dotací** ve výši 61,9 mld. Kč (upravený v průběhu roku na 63,1 mld. Kč) byl ke konci roku 2006 naplněn v celkovém objemu 92,3 mld. Kč, tj. na 146,4 %. Meziročně se tyto příjmy zvýšily o 24,6 mld. Kč, tj. o 36,3 %.

Příjmy státního rozpočtu od Evropské unie dosáhly 29,5 mld. Kč, což je o 7,1 mld. Kč více než v roce 2005. Z nich neinvestiční přijaté dotace od EU dosáhly 19,6 mld. Kč (v roce 2005 to bylo 13,3 mld. Kč), při plnění rozpočtu na 70,1 %, investiční přijaté dotace od EU 4,2 mld. Kč (v roce 2005 to bylo 0,2 mld. Kč) při plnění rozpočtu na 18,4 % a přijaté kompenzační platby 5,7 mld. Kč (v roce 2005 to bylo 8,9 mld. Kč) při plnění rozpočtu na 95,2 %.

Dalších 1,6 mld. Kč představovaly **investiční přijaté dotace ze zvláštních fondů ústřední úrovně**. Šlo o převod prostředků z výnosů z prodeje privatizovaného majetku do státních finančních aktiv určených k úhradě části 2. splátky za odkup akcií ČEPS, a.s. od společnosti ČEZ, a.s. do majetku státu.

Z celkového objemu **přijatých dotací** ve výši 92,3 mld. Kč tvořily většinu neinvestiční dotace ve výši 86,0 mld. Kč; investiční dotace přijal státní rozpočet ve výši 6,3 mld. Kč.

Výdaje státního rozpočtu

Čerpání **celkových výdajů státního rozpočtu** v roce 2006 dosáhlo 1 020,6 mld. Kč, tj. o 4,9 % (o 47,6 mld. Kč) více než předpokládal upravený rozpočet. Meziroční růst představoval 10,6 %, tj. zvýšení výdajů více než o 97,8 mld. Kč.

Z rozhodnutí ministra financí byla v prosinci 2006 předčasně uhrazena zbývající část závazku (14 mld. Kč) ze státní záruky ve prospěch České národní banky za pohledávky, vystavené záruky a převzatá aktiva vzniklé v souvislosti s konsolidací a stabilizací bankovního sektoru z roku 1997. V prosinci 2006 byl uhrazen ve prospěch ČNB i závazek Ministerstva financí ve výši 1,2 mld. Kč (usnesení vlády č. 62/2006), který vznikl z nevyrovnané kompenzace postoupení pohledávky vůči Národní bance Slovenska. Celkové výdaje i saldo byly tímto překročeny o 16,2 mld. Kč.

Na výši celkových výdajů mělo vliv rovněž zapojení prostředků z rezervních fondů kapitol v celkové výši 36,4 mld. Kč. Ty spolu s převodem prostředků z Fondu státních záruk ve výši 10,5 mld. Kč ovlivnily v plném rozsahu překročení výdajů státního rozpočtu. Výdaje v roce 2006 byly také výrazně ovlivněny převodem úspor do rezervních fondů organizačních složek státu, které dosáhly výše 45,8 mld. Kč, tj. 4,5 % všech výdajů (v roce 2005 převod do rezervních fondů 46,7 mld. Kč představoval 5,1 % výdajů).

Podíl celkových výdajů státního rozpočtu na HDP roku 2006 v běžných cenách (3 204,1 mld. Kč) činil 31,85 %, tj. o 0,78 procentního bodu více než v roce 2005 (revidovaný HDP 2 970,3 mld. Kč).

Ve státním rozpočtu na rok 2006 představovaly **neinvestiční transfery obyvatelstvu a výdaje na státní politiku zaměstnanosti** 385,0 mld. Kč, tj. 39,6 % všech plánovaných výdajů. Rozpočet byl v průběhu roku navýšen na 386,7 mld. Kč, ve skutečnosti bylo čerpáno téměř 385,0 mld. Kč, tj. plnění na 99,6 %. Meziročně vzrostly o 8,8 %, tj. o 31,1 mld. Kč. Neinvestiční transfery obyvatelstvu byly v zákonu o státním rozpočtu na rok 2006 zahrnuty v objemu 364,8 mld. Kč, tyto prostředky byly navýšeny na 374,1 mld. Kč. V průběhu roku byl rozpočet dále upraven rozpočtovými opatřeními - navýšení téměř o 2,5 mld. Kč. Čerpáno bylo celkem 376,0 mld. Kč, tj. 99,9 %, při meziročním růstu o 8,5 %.

Výdaje na **dávky důchodového pojištění** v objemu 263,5 mld. Kč byly zvýšeny na celkových 272,8 mld. Kč. Skutečné výdaje na důchody³⁰ dosáhly za všechny kapitoly, které je vyplácejí, 272,9 mld. Kč při meziročním růstu o 10,3 %.

Schválený rozpočet **výdajů na ostatní dávky celkem** ve výši 38,5 mld. Kč byl v průběhu roku zvýšen na 40,3 mld. Kč, ve skutečnosti bylo vynaloženo 40,1 mld. Kč, tj. 99,5 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 4,1 %, tj. o téměř 1,6 mld. Kč.

Dávky nemocenského pojištění byly čerpány ve výši 33,0 mld. Kč, při meziročním růstu o 3,6 %. Výdaje na **nemocenské dávky** dosáhly v roce 2006 výše 27,1 mld. Kč a proti předchozímu roku se zvýšily o 2,7 %. **Peněžité pomoci v mateřství** dosáhla výše 5,0 mld. Kč při meziročním růstu o 8,9 %, **podpora při ošetřování člena rodiny** 825 mil. Kč (meziroční růst o 0,7 %) a **vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství** 4,2 mil. Kč (meziroční pokles o 5,5 %).

Dávky státní sociální podpory byly rozpočtem stanoveny ve výši 33,8 mld. Kč a v průběhu roku se zvýšily na 34,1 mld. Kč. Čerpáno bylo přes 34,1 mld. Kč, tj. 100,1 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 3,3 %.

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v širším pojetí³¹ byly pro rok 2006 rozpočtovány ve výši 18,5 mld. Kč, rozpočtovými opatřeními sníženy na 17,6 mld. Kč a ve skutečnosti čerpány v objemu 16,4 mld. Kč, tj. na 93,1 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 13,3 % (o 1,9 mld. Kč).

Výdaje státního rozpočtu na **podpory v nezaměstnanosti** (pasivní politika zaměstnanosti) byly pro rok 2006 rozpočtovány ve výši 7,3 mld. Kč; v průběhu roku byl schválený rozpočet snížen o 51 mil. Kč. Upravený rozpočet byl čerpán v částce přes 7,3 mld. Kč, tj. na 100,8 %, při meziročním růstu o 3,7 %. Prostředky na **aktivní politiku**

³⁰ Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z **hlediska rozpočtu** (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zaslaná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České poště z rozpočtu minulého roku

³¹ tj. aktivní a pasivní politika zaměstnanosti, příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace, příspěvky zaměstnavatelů zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností a ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

zaměstnanosti vyčleněné v rozpočtu činily 7,7 mld. Kč, v průběhu roku byly však sníženy více než o 1,0 mld. Kč mil. Kč. Ve skutečnosti dosáhly výdaje celkem 5,3 mld. Kč a zůstaly tak pod úrovní upraveného rozpočtu o 20,7 %, při meziročním růstu o 27,1 %.

Upravený rozpočet **neinvestičních dotací a půjčených prostředků podnikatelským subjektům** na rok 2006 ve výši 21,9 mld. Kč byl přečerpán na 22,1 mld. Kč, tj. o 0,6 %.

Zákon o státním rozpočtu stanovil pro rok 2006 výši **výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné** v objemu 91,1 mld. Kč. Celkem bylo čerpáno 89,4 mld. Kč při meziročním růstu o 3,5 %, tj. ve vztahu k rozpočtu po změnách bylo dosaženo úspory výdajů ve výši 0,5 mld. Kč (plnění rozpočtu na 99,4 %). **Na platy a na ostatní platby za provedenou práci** bylo v roce 2006 vynaloženo celkem 66,5 mld. Kč, tj. o 0,3 mld. Kč (0,5 %) méně, než počítal rozpočet po změnách. Z toho **platy** dosáhly 61,6 mld. Kč (99,5 % rozpočtu po změnách) při meziročním růstu o 3,9 %. **Ostatní platby za provedenou práci** činily 5,0 mld. Kč (99,2 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 1,6 %. Výdaje na **povinné pojištění placené zaměstnavatelem** dosáhly 22,9 mld. Kč, tj. 99,1 % rozpočtu po změnách.

Schválený rozpočet **neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů** ve výši 99,0 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními snížen na 95,2 mld. Kč. Skutečné výdaje dosáhly celkové výše 115,9 mld. Kč a byly tak nad úrovní upraveného rozpočtu o 21,7 %.

Schválený rozpočet **neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím** ve výši 7,8 mld. Kč byl zvýšen na 9,9 mld. Kč, skutečné čerpání činilo 8,2 mld. Kč, tj. 82,0 %, při meziročním růstu o 24,0 %. Čerpání **neinvestiční transferů občanským sdružením** dosáhlo celkem 3,3 mld. Kč, tj. o 1,9 % více než předpokládal rozpočet po změnách. Meziročně výdaje do této oblasti vzrostly o 28,2 %.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly ve státním rozpočtu na rok 2006 zahrnuty v celkové částce 44,0 mld. Kč. V průběhu roku byl rozpočet navýšen na 47,0 mld. Kč a byl čerpán ve výši 46,1 mld. Kč, tj. na 98,2 %. Ve srovnání s předchozím rokem bylo vydáno o 15,0 % více.

Státní rozpočet **neinvestičních transferů veřejným rozpočtům ústřední úrovně** ve výši 64,2 mld. Kč byl navýšen téměř o 11,0 mld. Kč, skutečně bylo vynaloženo 80,8 mld. Kč, tj. 107,4 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 45,0 %.

Schválený rozpočet **neinvestičních transferů státním fondům** 27,8 mld. Kč byl navýšen o 2,3 mld. Kč, čerpáno bylo 29,2 mld. Kč, tj. 99,2 %.

Rozpočet **neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně** v celkovém objemu 106,8 mld. Kč byl upraven o rozpočtová opatření na 112,1 mld. Kč. Celkem bylo uvolněno 110,6 mld. Kč, tj. 98,7 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 7,9 %.

Na **příspěvky na podporu stavebního spoření** poukázalo Ministerstvo financí stavebním spořitelnám celkem téměř 15,8 mld. Kč, tj. o 2,4 % více než předpokládal schválený rozpočet roku 2006. Schválený rozpočet na rok 2006 předpokládal výplatu **státního příspěvku na penzijní připojištění** v částce téměř 4,0 mld. Kč, která byla v průběhu roku navýšena o 1,6 % a také postupně vyčerpána.

Odvody peněžních prostředků z vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie pro rok 2006 byly rozpočtovány ve výši 30,1 mld. Kč. Ze státního rozpočtu ČR bylo **do rozpočtu EU** odvedeno 26,2 mld. Kč, v tom 7,2 mld. Kč na zdroj podle DPH a 19,0 mld. Kč podle HND. Plněno bylo na 94,8 % rozpočtu po změnách (úspora 1,4 mld. Kč; úspora proti schválenému rozpočtu činila téměř 4,0 mld. Kč).

Kapitálové výdaje státního rozpočtu byly v roce 2006 rozpočtovány v celkové výši 94,3 mld. Kč. Do veřejného sektoru bylo určeno 88,1 mld. Kč (tj. 93,4 % všech kapitálových výdajů), zbývajících 6,2 mld. Kč bylo směřováno podnikatelským subjektům. Meziroční růst kapitálových výdajů byl významně ovlivněn metodickou změnou spočívající v tom, že do výdajů roku 2006 byly zahrnuty i dotace poskytnuté na financování společných programů EU a ČR z fondů Evropské unie v rozpočtované výši 18,15 mld. Kč; ve stejném objemu byly zároveň tyto prostředky obsaženy i v příjmech státního rozpočtu. Tímto opatřením se sledovalo zvýšení úrovně kontroly alokací a efektivnosti použití prostředků poskytnutých z rozpočtu EU.

Objem celkových kapitálových výdajů zahrnutých ve schváleném státním rozpočtu byl v průběhu roku zvýšen o 2,0 mld. Kč. Zvýšení se týkalo zejména investičních dotací, které byly posíleny celkově o 8,6 mld. Kč, konkrétně obcím (zvýšení o 4,3 mld. Kč), podnikatelským subjektům (o 1,8 mld. Kč), krajům (o 1,7 mld. Kč) a neziskovým a podobným organizacím (o 1,5 mld. Kč). Na druhé straně byly sníženy především investiční nákupy a související výdaje (o 0,8 mld. Kč) a „ostatní kapitálové výdaje“ (o 5,6 mld. Kč). Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu čerpány ve výši 105,3 mld. Kč, což je o 9,0 mld. Kč, tj. o 9,3 % více než činil upravený rozpočet (vliv zapojení prostředků rezervních fondů). Jejich čerpání se proti roku 2005 zvýšilo o 26,3 mld. Kč, tj. o 33,3 % (metodická změna).

Mandatorní výdaje představovaly ve schváleném rozpočtu celkem 511,3 mld. Kč, (tj. 52,5 % rozpočtovaných výdajů na rok 2006). Upravený rozpočet mandatorních výdajů představoval 516,0 mld. Kč. Skutečné čerpání mandatorních výdajů dosáhlo 523,2 mld. Kč, tj. 51,3 % celkových výdajů za rok 2006. Plněno bylo na 101,4 % upraveného rozpočtu celkových mandatorních výdajů (překročení o 7,2 mld. Kč). Meziročně došlo k růstu o 10,9 %, tj. více než o 51,4 mld. Kč.

Mandatorní výdaje

v mil. Kč

	Skutečnost 2005	2006				Index 2006/2005
		schválený rozpočet	rozpočet po změnách	skutečnost	plnění rozpočtu po změnách v %	
Mandatorní výdaje	471 746	511 260	515 983	523 194	101,4	110,9
v tom: vyplývající ze zákona	425 056	469 237	476 512	473 731	99,4	111,5
vyplývající z jiných právních norem	391	349	355	215	60,6	55,0
vyplývající ze smluvních závazků	46 301	41 674	39 116	49 248	125,9	106,4

B. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků

Územní samosprávné celky jsou tvořeny od 1. července 2006 rozpočty krajů, rozpočty obcí a dobrovolných svazků obcí (DSO) a rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen regionální rady). Vzhledem k tomu, že regionální rady vznikly v průběhu roku a výsledky hospodaření nebyly zkonsolidovány, jejich hodnocení je prováděno odděleně od krajů, obcí a DSO.

Kraje, obce a DSO získaly v roce 2006 do svých rozpočtů celkem 359,5 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu po změnách na 98,3 %. **Regionální rady** hospodařily s příjmy ve výši 41,4 mil. Kč. **Celkové výdaje** územních samosprávných celků byly čerpány ve výši 363,4 mld. Kč, tj. plnění na 97,0 %. Regionální rady čerpaly výdaje ve výši 37,5 mil. Kč.

Bilance příjmů a výdajů obcí, krajů a DSO

v mld. Kč

	Skutečnost 2005	Rozpočet 2006		Skutečnost 2006
		schválený	po změnách	
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	334,71	353,78	365,63	359,51
Výdaje celkem (po konsolidaci)	326,91	362,89	374,74	363,43
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	7,80	-9,11	-9,11	-3,92

Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů činily ke konci sledovaného roku 122,1 mld. Kč, z toho přijaté dotace včetně státních fondů poskytnuté krajům ve výši 75,5 mld. Kč.

Kraje vykázaly ke konci roku **daňové příjmy** ve výši 42,3 mld. Kč, tj. plnění na 102,3 % rozpočtu po změnách. Proti roku 2005 vzrostly daňové příjmy o 2,7 mld. Kč. Daň z příjmů fyzických osob dosáhla 11,2 mld. Kč (plnění rozpočtu po změnách na 101,1 %) a daň z příjmů právnických osob 12,0 mld. Kč (plnění rozpočtu po změnách na 109,3 %). Objemově nejvýznamnější je daň z přidané hodnoty, která je vykazována ve výši 19,0 mld. Kč (plnění rozpočtu na 98,9 %), proti roku 2005 vzrostla o 2,1 mld. Kč, výnos daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků zůstal zhruba na úrovni roku předchozího, mírný růst vykázala daň z příjmů právnických osob, a to o 0,5 mld. Kč.

Zbývající část vlastních příjmů tvoří nedaňové a kapitálové příjmy. **Nedaňové příjmy** dosáhly ke konci sledovaného období výši 2,9 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 94,9 %. Proti roku předchozímu se nedaňové příjmy nepatrně zvýšily, a to o 0,1 mld. Kč. Růst zaznamenala položka odvody příspěvkových organizací, které byly v roce 2006 nařízeny v odvětví dopravy, sociálních služeb a školství. Jednalo se o odvody z investičních fondů, které byly v rozpočtu kraje následně použity na opravy, rekonstrukce a modernizace majetku ve vlastnictví kraje. Odvody příspěvkových organizací činily ve sledovaném období 0,8 mld. Kč. **Kapitálové příjmy** dosáhly výše 0,4 mld. Kč a jsou téměř plně tvořeny příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Vlastní příjmy krajů dosáhly výše 45,6 mld. Kč, tj. o 2,8 mld. Kč více proti minulému roku a představovaly 37,3 % celkových příjmů.

Hlavním zdrojem příjmů krajů byly v roce 2006 **dotace ze státního rozpočtu**. Celkem byly dotace rozpočtovány na rok 2006 ve výši 79,3 mld. Kč. Kraje vykázaly ve svých příjmech ke konci sledovaného období tyto přijaté dotace v celkové výši 75,5 mld. Kč.

Celkové výdaje krajů byly čerpány ve výši 124,4 mld. Kč. **Běžné výdaje krajů** dosáhly výše 108,5 mld. Kč, tj. 87,2 % z jejich celkových výdajů a proti minulému roku se zvýšily o 7,9 %. **Kapitálové výdaje krajů** se na jejich celkových výdajích podílely 12,8 %. V absolutním vyjádření kraje vykázaly růst výdajů na pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku o 3,9 mld. Kč.

Kraje vykázaly na položce **investiční nákupy** ve srovnání s rokem 2005 výrazný růst, a to o 3,1 mld. Kč.

Příjmy a výdaje obcí

Celkové příjmy obcí dosáhly ke konci sledovaného období 245,6 mld. Kč, což je o 17,1 mld. Kč více proti roku 2005, tj. růst o 7,5 %. Obce vykazují plnění rozpočtu po změnách ve výši 101,7 % .

Příjmy obcí a DSO

v mld. Kč

	Skutečnost 2005	Rozpočet 2006		Skutečnost 2006	Plnění v %	Index 2006/2005
		schválený	po změnách			
I. Daňové příjmy	128,91	131,40	131,40	130,67	99,4	101,4
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	22,95	22,90	22,90	23,50	102,6	102,4
III. Kapitálové příjmy	13,47	12,50	12,50	16,01	128,1	118,9
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	165,33	166,80	166,80	170,19	102,0	102,9
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	63,23	67,20	74,63	75,42	101,1	119,3
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	228,55	234,00	241,43	245,61	101,7	107,5

Daňové příjmy obcí vykázaly ke konci roku objem 130,7 mld. Kč, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách. Obce vykázaly v absolutním vyjádření ve srovnání s rokem 2005 přírůstek 1,8 mld. Kč. **Daně z příjmů fyzických osob** dosáhly ke konci sledovaného období výše 34,0 mld. Kč, což je 91,8 % celoročního rozpočtovaného objemu. Proti roku minulému se jedná o pokles ve výši 2,5 mld. Kč. **Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků** činily ke konci sledovaného období 24,9 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu na 105,1 %. Ve srovnání s rokem předchozím se výnos daně mírně zvýšil o 0,3 mld. Kč. **Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti** je vykazována v účetnictví obcí v objemu 7,5 mld. Kč, tj. plnění na 62,8 % a ve srovnání s rokem předchozím se výnos daně snížil o 2,9 mld. Kč. Na **dani z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů** obce získaly o 0,2 mld. Kč více než v roce minulém, tj. 1,5 mld. Kč.

Daně z příjmů právnických osob byly zaúčtovány u obcí ve výši 34,3 mld. Kč, tj. 107,5 % rozpočtovaného objemu. Ve srovnání s předchozím obdobím je to o 1,3 mld. Kč více. Z toho činí daň z příjmů právnických osob 28,3 mld. Kč, tj. plnění na 108,6 %, v absolutním vyjádření byl výnos této daně vyšší o 0,9 mld. Kč. Výnos daně z příjmů právnických osob za obce, kde poplatníkem je obec, činí 5,9 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu na 102,4 %.

Daň z přidané hodnoty činila u obcí 45,6 mld. Kč a byla o 2,4 mld. Kč vyšší proti minulému roku. Výnos **daně z nemovitostí** je na úrovni roku 2005, obce zaúčtovaly do svých příjmů 5,0 mld. Kč.

Do daňových příjmů jsou zahrnuty i **poplatky a odvody v oblasti životního prostředí** ve výši 5,3 mld. Kč a jejich plnění je na úrovni roku 2005. Objemově nejvýznamnější položku představují **poplatky za likvidaci komunálního odpadu**, které dosáhly výše 3,8 mld. Kč a **poplatky za uložení odpadu** (jedná se o poplatky za ukládání odpadů na skládky podle zákona o odpadech a odvody od původců radioaktivních odpadů podle atomového zákona) ve výši 1,2 mld. Kč. Položka **místní poplatky z vybraných činností a služeb** činila 2,5 mld. Kč a byla zhruba na úrovni roku 2005.

Součástí daňových příjmů jsou **správní poplatky**. Na těchto poplatcích bylo vybráno 3,4 mld. Kč, tj. o 0,3 mld. Kč více proti roku 2005.

Nedaňové příjmy dosáhly výše 23,5 mld. Kč a proti roku 2005 se zvýšily o 0,6 mld. Kč. Objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů jsou **příjmy z pronájmu majetku**, které dosáhly výše 8,7 mld. Kč, a meziročně mírně klesly o 0,1 mld. Kč.

Položka **příjmy z vlastní činnosti** se zvýšila o 0,4 mld. Kč a dosáhla výše 5,3 mld. Kč.

Na **příjmech z úroků** bylo inkasováno 2,4 mld. Kč, příjmy vzrostly o 0,4 mld. Kč proti úrovni roku předchozího. **Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy** dosáhly výši 2,9 mld. Kč a vzrostly o 0,2 mld. Kč.

Kapitálové příjmy obcí činily ke konci roku 16,0 mld. Kč, tj. 128,1 % rozpočtu a proti roku 2005 se zvýšily o 2,5 mld. Kč. Příjmy z **prodeje dlouhodobého majetku** dosáhly výše 12,3 mld. Kč, příjmy z **prodeje akcií a majetkových podílů** činily celkem 2,1 mld. Kč a **ostatní kapitálové příjmy**, které zahrnují přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku, dosáhly výše 1,6 mld. Kč.

Zbývající část příjmů obcí tvoří **přijaté dotace ze státního rozpočtu, dotace ze státních fondů, dotace od krajů, dotace z Národního fondu a převody z vlastních fondů**. V celkových příjmech obcí jsou zahrnuty dotace ze státního rozpočtu a Národního fondu ve výši 55,4 mld. Kč a ze státních fondů ve výši 4,2 mld. Kč. Kromě toho obce zapojily prostředky z vlastních účelových fondů ve výši 13,0 mld. Kč a dotace od krajů ve výši 2,9 mld. Kč.

Celkové výdaje obcí ke konci roku 2006 dosáhly výše 247,4 mld. Kč a na celkových výdajích územních samosprávných celků podílejí ve výši 68,1 %. Celkové výdaje obcí byly o 25,6 mld. Kč vyšší než v roce 2005.

Běžné výdaje obcí dosáhly výše 162,6 mld. Kč. Ve srovnání s vývojem v roce 2005 se běžné výdaje zvýšily o 13,0 mld. Kč. Součástí běžných výdajů čerpaných v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k obcím jsou i **neinvestiční transfery obyvatelstvu, především sociální dávky určené pro občany zdravotně postižené a sociálně potřebné**. Na této položce obce vykázaly ke konci sledovaného období částku 14,7 mld. Kč, proti roku 2005 obce vykázaly růst 0,5 mld. Kč.

Úhrnný objem **kapitálových výdajů obcí** dosáhl objemu 84,7 mld. Kč a byl meziročně výrazně vyšší (o 12,7 mld. Kč). Nejvyšší dynamiku růstu zaznamenala položka **výdaje na investiční nákupy a související výdaje**, která byla ve srovnání s rokem 2005 vyšší o 11,0 mld. Kč. Na položce **investiční dotace podnikatelským subjektům** došlo ve sledovaném období ke zvýšení výdajů, a to o 1,1 mld. Kč. Obce vykázaly vyšší výdaje i na položce **investiční dotace příspěvkovým organizacím**, a to o 0,2 mld. Kč.

Hospodaření regionálních rad regionů soudržnosti

Dne 1. července 2006 nabyl účinnosti zákon č. 138/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o veřejných zakázkách. Součástí tohoto zákona jsou i změny zákona o podpoře regionálního rozvoje, které zakládají vznik nových právnických osob ve všech regionech soudržnosti (NUTS) - **Regionálních rad regionů soudržnosti** (dále jen Regionální rady).

Činnost Regionální rady bude hrazena dotacemi z rozpočtu krajů a bude pokrývat úkoly spojené s realizací regionálních operačních programů a s vlastní činností Regionální rady.

Rok 2006 je prvním rokem existence Regionálních rad, a proto z důvodu samotné přípravy regionů soudržnosti na další programové období a neexistence finančních toků prostřednictvím strukturálních fondů do rozpočtů Regionálních Rad měly rozpočty jednoduchou strukturu.

Příjmy Regionálních rad činily celkem 41,4 mil. Kč, což představuje plnění rozpočtu po změnách na 100,5 %. Příjmy Regionálních rad byly ve všech případech tvořeny přijatými investičními a neinvestičními dotacemi z rozpočtů krajů ve výši 41,3 mil. Kč a příjmy z úroků celkem 0,1 mil. Kč.

Celkové výdaje Regionálních rad byly čerpány ve výši 37,5 mil. Kč, tj. plnění na 81,5%. **Běžné výdaje** činily 32,4 mil. Kč. **Kapitálové výdaje** naplnily pouze investiční nákupy a související výdaje a to v celkové výši 5,1 mil. Kč.

V roce 2006 Regionální rady Praha a Severovýchod přijaly **půjčky** z rozpočtů krajů v celkové **výši 10,5 mil. Kč**.

Hospodaření Regionálních rad skončilo přebytkem příjmů nad výdaji ve výši 3,9 mil. Kč. Všechny Regionální rady kromě Regionální rady Praha v roce 2006 hospodařily vyrovnaně.